

Seurakuntapastori Maria Puotiniemen saarna
Järvenpään kirkossa 6.9.2009
Mark. 12: 41-44

Kuulemme saarnoissa usein siitä, mitä Jumala meille lahjoittaa ja kuinka hän on uhrautunut meidän puolestamme. Tänä keskiössä on kuitenkin Jumalan lahjojen sijaan pikemmin se, mitä me olemme valmiita antamaan. Esimerkiksi meille annetaan köyhä leski.

Jeesuksen aikana naiset elivät pääsääntöisesti jonkun miehen vallan alla, lapsena isänsä, myöhemmin aviomiehensä hallinnassa. Leskeksi jäämisen myötä naisesta tuli ensimmäistä kertaa elämässään itsenäinen toimija, joka sai esimerkiksi päättää oman omaisuutensa käytöstä ja olla oman kotitaloutensa pää. Toisaalta, jos omaisuutta ei ollut, nainen oli oman onnensa varassa, varsinkin, ellei hänellä ollut poikia tai veljiä, jotka olisivat huolehtineet hänestä. Tämän vuoksi suurin osa leskistä avioituikin uudelleen, mikäli he vain saivat siihen tilaisuuden. Tekstimme leski edustaa siis aikansa kulttuurissa turvattomassa asemassa olevaa ihmistä. Sosiaaliturvaa ei ollut, ja ilmeisesti tällä leskellä ei ollut juuri ketään sukulaisia turvanaan, koska Markus kuvaa häntä hyvin köyhäksi.

Lesken uhriarkkuun panemat rahat olivat pienintä olemassa olevaa rahayksikköä, mitättömän arvoisia kuparikolikoita. Meikäläisittäin kyse oli siis senteistä. Leski kuitenkin antoi uhrilahjanaan molemmat rahansa, hän ei säästänyt kolikoista toista itselleen, vaan antoi kaikkensa. Lesken uhriarkkuun panemat lantit olivat oikea uhrilahja, sillä niiden antaminen oli hänelle todella uhraus, ei vähän antamista paljosta, kuten tekstin mukaan oli monen muun kohdalla.

Emme tunne tämän lesken motiivia, voihan olla, että hän toimi yksinkertaisesti niin kuin oli tapana, täytti velvollisuutensa. Kuitenkin

tämä vaati häneltä paljon. Pieni rahasumma oli hänelle merkittävä, mutta toisten katseiden alla lahjan pienuus muuttui häpeäksi. Uhrilahjan antaminen oli julkinen tapahtuma, lahjan suuruus saatettiin jopa kuuluttaa ääneen. Köyhyiden lisäksi leskeä painoi häpeän ja halveksunnan taakka. Siinä, missä rikkaat antoivat lahjansa suurieleisesti varmistuen, että kaikki sen näkevät, tämä leski tuskin röyhistelivät rintaansa lahjaansa antaessaan. Vaikka Jeesus näki lesken lahjan suuruuden, muut ihmiset näkivät vain kaksi mitättömän arvoista kolikkoa.

Tänä on lähimmäisen sunnuntai. Rakkauden kaksoiskäsky opettaa meitä, että meidän tulee rakastaa Jumalaa koko sydämeistämme, sielustamme ja mielestämme ja lähimmäistämme niin kuin itseämme. Tekstimme leski on meille omalla tavallaan meille esimerkkinä näistä molemmista.

Ensinnäkin hän antaa konkreettisen ja myös vaativan esimerkin meille siitä, mitä Jumalan rakastaminen on. Lesken uhrilahjassa meille näyttäytyy se, mitä on kaikkensa antaminen. Hän antoi elantonsa ja sen myötä myös elämänsä Jumalan käsiin. Tähän täytyy sisältyä vahva luottamus siihen, että Jumala pitää omistaan huolen. Sen sijaan, että nainen olisi tallettanut toisen kolikoistaan pahan päivän varalle, hän antoi kaikkensa uhrina Jumalalle, Jumalan haltuun.

Toisaalta tämä nainen edustaa meille myös lähimmäistä. Jeesus sanoo: ”Sen, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä, sen te olette tehneet minulle.” Lähimmäisemme, tarvitsivat he sitten materiaalista apua, hyväksyvää katsetta tai armahtavia sanoja, ovat meidän mahdollisuutemme palvella Jeesusta ja seurata hänen esimerkkiään. Me kristityt olemme Jeesuksen käsiä ja jalkoja maailmassa, meidän kauttamme hän on lähellä niitä, jotka kärsivät puutetta, oli se sitten aineellista, henkistä tai hengellistä.

Jeesus puhui kovin sanoin niille, jotka pitivät itseään muita

arvokkaampina ja tekivät itsestään tärkeitä. Mutta ne, joita painoivat erilaiset taakat, hän kohtasi rakastaen ja armahtaen. Jos me kerran olemme Jeesuksen kädet, kenties myös hänen kasvonsa tässä maailmassa, meidän tekemme kertovat sanoja painokkaammin, mihin oikeastaan uskomme. Se, miten kohtaamme lähimmäisiämme, joko kertoo heille Jeesuksen rakkaudesta, tai jättää heidät siitä osattomiksi.

Kun tänään astumme ehtoollispöydän ääreen, saamme tuoda Jumalalle kaiken sen, mikä meitä painaa ja raskauttaa. Hän lahjoittaa itsensä meille täydellisessä uhrissaan itseään säästämättä. Jeesus antoi kaikkensa, jotta me saisimme vapauden, jotta saisimme elää Jumalan lapsina.

Sen lisäksi, että kannamme alttarille taakkamme ja jätämme ne Jumalan haltuun, me voimme luovuttaa Jumalalle myös itsemme ja lahjamme. Jumala pystyy käyttämään monia piirteitä ja taitoja, joita me pidämme vähäpätöisinä ja auttamaan niiden kautta jotakuta lähimmäistämme, välittämään rakkauttaan meidän kauttamme. Kukaan meistä ei ole liian vähäinen, etteikö meillä olisi jotakin jaettavaa Jumalan valtakunnassa, sillä Jumala on varustanut meidät kaikki Henkensä lahjoilla.

Meitä kutsutaan antamaan itsemme Jumalan käyttöön, luottamaan siihen, että hänellä on meille tehtävää. Jumala on meidän Luojamme, jokainen meistä on hänen luomistyönsä ihme ja täynnä kauniita ja hienoja lahjoja ja kykyjä. Jumala ei vaadi meiltä enempää kuin meillä on, mutta kaiken sen, mitä olemme saaneet lahjaksi, me saamme luovuttaa Jumalan käyttöön ja jäädä ihmettelemään, kuinka tutkimattomat ja ihmeelliset ovat Herran tiet, myös ne, jotka hän on varannut meille.